

VILNIAUS PETRO VILEIŠIO PROGIMNAZIJOS SOCIALINĖS-PILIE TINĖS VEIKLOS ĮGYVENDINIMO TVARKOS APRAŠAS

I SKYRIUS BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Vilniaus Petro Vileišio progimnazijos (toliau – Progimnazija) socialinės-pilietinės veiklos įgyvendinimo tvarkos aprašas (toliau – Aprašas) numato socialinės-pilietinės veiklos tikslus ir uždavinius, turinį, organizavimo principus, atlikimo būdus, trukmę, vertinimą.

2. Aprašas parengtas vadovaujantis 2023–2024 ir 2024–2025 mokslo metų pradinio, pagrindinio ir vidurinio ugdymo programų bendraisiais ugdymo planais, patvirtintais Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministro 2023 m. balandžio 24 d. įsakymu Nr. V-586 „Dėl 2023–2024 ir 2024–2025 mokslo metų pradinio, pagrindinio ir vidurinio ugdymo programų bendrųjų ugdymo planų patvirtinimo“, Vilniaus Petro Vileišio progimnazijos 2023–2024 ir 2024–2025 mokslo metų pradinio ir pagrindinio ugdymo programų ugdymo planu, patvirtintu Vilniaus Petro Vileišio progimnazijos direktoriaus 2023 m. rugpjūčio 31 d. įsakymu Nr. V-113 „Dėl Vilniaus Petro Vileišio progimnazijos 2023–2024 ir 2024–2025 mokslo metų pradinio ir pagrindinio ugdymo programų ugdymo plano patvirtinimo“.

3. Socialinės-pilietinės veiklos įgyvendinimo poreikį lemia pagrindinio ir vidurinio ugdymo bendrosios programos, patvirtintos Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministro 2022 m. rugpjūčio 24 d. įsakymu Nr. V-1269 „Dėl Priešmokyklinio, pradinio, pagrindinio ir vidurinio ugdymo bendrųjų programų patvirtinimo“ (toliau – bendrosios programos), įtvirtinančios kompetencijų ugdymą mokantis pagal pagrindinio ugdymo programas. Ugdymas pagal bendrąsias programas turi padėti mokiniams išsiugdyti komunikavimo, kultūrinę, kūrybiškumo, pažinimo, pilietiškumo, skaitmeninę, socialinę, emocinę ir sveikos gyvensenos kompetencijas. Socialinė-pilietinė veikla taip pat prisideda prie bendrosiose programose numatytų kompetencijų ugdymo ir padeda mokiniams praktiškai taikyti įgytas žinias ir gebėjimus bei demonstruoti vertybines nuostatas ir sudaro galimybes pažvelgti į dalykus iš įvairių perspektyvų, ypač pritaikant, išplečiant ir aktualizuojant įgytas žinias gyvenimiškose situacijose.

II SKYRIUS SOCIALINĖS-PILIE TINĖS VEIKLOS TIKSLAI IR UŽDAVINIAI

4. Socialinės-pilietinės veiklos tikslas – skatinti mokinius aktyviu dalyvavimu prisidėti sprendžiant aktualias socialines problemas bendruomeniniame ir visuomeniniame gyvenime, ir apmąstant savo patirtį ugdytis pilietiškumo, socialinę, emocinę ir sveikos gyvensenos bei kitas kompetencijas.

4. Socialinės-pilietinės veiklos uždaviniai:

4.1. skatinti mokinių visapusišką asmenybės brandą ir dalyvavimu grįstą mokymąsi;

4.2. padėti įsisąmoninti kiekvieno asmens atsakomybę kuriant savo asmeninę, vietos bendruomenės ir platesnės visuomenės gerovę bei paskatinti mokinius ieškoti pozityvių saviraiškos būdų;

4.3. skatinti mokinius apgalvoti savo patirtis, ugdytis savistabos įgūdžius, gebėjimą kritiškai įsivertinti savo priimtų sprendimų pagrįstumą ir pridėtinę vertę sau patiems ir bendruomenei, kuriai mokiniai priklauso.

4.4. stiprinti klasės bendruomenę per kartu atliekamas socialines-pilietines veiklas.

III SKYRIUS

SOCIALINĖS-PILIE TINĖS VEIKLOS TURINYS IR ORGANIZAVIMO PRINCIPAI

5. Socialinė-pilietinė veikla yra mokymosi turinio dalis, atliekama laisvu nuo pamokų metu ir pasirenkama vadovaujantis šiais principais:

5.1. prasmingumo. Socialinė-pilietinė veikla prisideda prie mokinio saviraiškos, asmeninių tikslų įgyvendinimo, pasirinktos veiklos, padeda atrasti jam asmeniškai prasmingą veiklą bei skatina jį orientuotis ne tik į rezultatą, bet ir į patį veiklos procesą, mokytis iš savo klaidų ir pasiekimų bei reflektuoti apie įvairių patirčių naudą. Mokiniai gali įsitraukti į įvairių nevyriausybinų organizacijų veiklą ir prisidėti prie jiems rūpimų problemų sprendimo, pvz., visuomenės sąmoningumo didinimo klimato kaitos klausimais, gyvūnų apsaugos, pažeidžiamų asmenų grupių teisių užtikrinimo klausimais ir pan.;

5.2. asmeninio tobulėjimo. Socialinė-pilietinė veikla pasirenkama atliepiant mokinio interesus ir pomėgius. Socialinė-pilietinė veikla nėra savitikslių, ji turi padėti mokiniams tobulėti, plėsti savo pažinimo ribas, išbandyti save atliekant naujus vaidmenis, patirti naujus kontekstus. Skatinamas mokinių dalyvavimas ir jų pagalba organizuojant įvairias parodas, koncertus, sporto turnyrus, kitus renginius įvairiose socialinės globos institucijose, ligoninėse, telkiant bendruomenės konkrečiam tikslui siekti arba pagalbos teikimas jaunesnio amžiaus mokiniams mokantis, taip pat neformaliojo vaikų švietimo ir užimtumo veiklų organizavimas dienos centrus lankantiems vaikams, mokymosi sunkumų turintiems vaikams, migrantams, savanorystė ikimokyklinio ugdymo įstaigose, mokymas, konsultavimas, paskaitos vedimas, pranešimų skaitymas arba kitos panašios veiklos;

5.3. socialinio teisingumo. Mokinyms turi suvokti, kad jis yra didesnės bendruomenės ir visuomenės narys ir kad nuo kiekvieno asmeninio indėlio priklauso visuomenės gerovė. Todėl mokiniai galėtų būti skatinami savanoriauti teikiant pagalbą savarankiškai arba per įvairias nevyriausybines organizacijas, teikiančias pagalbą stokojantiems, neįgaliesiems, vienišiesiems ir pagyvenusiems asmenims, migrantams ir kitiems mokinių artimoje aplinkoje gyvenantiems ir sunkumų patiriantiems žmonėms ir kt.;

5.4. dalyvavimo. Socialinė-pilietinė veikla turi padėti mokiniui suprasti, kad demokratinės visuomenės grįstos jų piliečių įsitraukimu ir dalyvavimu sprendžiant visuomenei aktualius klausimus ir kad kolektyvinėmis pastangomis galima pasiekti daugiau, nei veikiant individualiai. Mokiniai turi būti skatinami atlikti veiklas ne tik individualiai, bet ir dalyvaujant bendrose veiklose, kurių metu jie mokytųsi pažinti vieni kitus, išklausti skirtingas nuomones, ieškoti sutarimo, argumentuoti nuomones, atlikti įvairius socialinius vaidmenis, dalintis, bendradarbiauti ir padėti vieni kitiems.

IV SKYRIUS

SOCIALINĖS-PILIE TINĖS VEIKLOS ĮGYVENDINIMAS

6. Socialinė-pilietinė veikla 5–8 klasių mokiniams yra privaloma.

7. Socialinei-pilietinės veiklos apimtis 2023–2024 mokslo metais 5 ir 7 klasėse – 20 valandų, 6 ir 8 klasėse – 10 valandų. Nuo 2024–2025 mokslo metų socialinės-pilietinės veiklos apimtis 5–8 klasėse – 20 valandų.

8. Socialinės-pilietinės veiklos laikas nėra įskaičiuojamas į mokinio mokymosi krūvį, tai laisvu nuo pamokų metu vykdoma veikla ir turi būti atlikta iki ugdymo proceso pabaigos.

9. Socialinė-pilietinė veikla gali būti atliekama mokinių atostogų metu.

10. Socialinės-pilietinės veiklos apimtis gali būti koreguojama specialiųjų ugdymosi poreikių turintiems mokiniams Vaiko gerovės komisijai rekomendavus. Socialinės-pilietinės veiklos apimtis nurodoma individualiame ugdymo plane.

11. Socialinę-pilietinę veiklą koordinuoja klasių vadovai arba kitas mokyklos vadovo paskirtas asmuo.

12. Socialinė-pilietinė veikla atliekama cikliška:
- 12.1. mokinys apmąsto savo mokymosi patirtį ir priima sprendimą, į kokias socialines-pilietines veiklas norėtų įsitraukti;
- 12.2. mokinys planuoja savo veiklas padedamas socialinės-pilietinės veiklos koordinatoriaus ir pasirenkia planą pasirinktai socialinei-pilietinei veiklai įgyvendinti;
- 12.3. mokinys atlieka nusimatytas užduotis;
- 12.4. jei reikalinga, mokinys keičia pirminį socialinės-pilietinės veiklos planą ir koreguoja nusimatytas užduotis.
- 12.5. pabaigęs nusimatytas užduotis, mokinys apmąsto, įsivertina ir savo veiklos prasmingumą fiksuoja mokinio socialinės-pilietinės veiklos lape.
13. Klasės vadovas individualiai ar grupėje konsultuoja mokinius dėl socialinės-pilietinės veiklos vykdymo, nuolat domisi, kaip sekasi mokiniams, o prireikus siūlo pagalbą. Socialinės-pilietinės veiklos įgyvendinimas aptariamas klasės valandėlių metu, trišaliuose ir dvišaliuose mokinio individualios pažangos aptarimo pokalbiuose;
14. Apie socialines-pilietines veiklas, numatomas mokykloje, mokinius informuoja klasės vadovas ar kitas mokyklos vadovo paskirtas asmuo.
15. Socialinę-pilietinę veiklą gali organizuoti administracija, dalykų mokytojai, klasių vadovai, šveitimo pagalba ir kiti Progimnazijos bendruomenės nariai.
16. Socialinės-pilietinės veiklos atlikimas Progimnazijoje fiksuojamas elektroniniame dienyne, už kurio pildymą atsakingas klasės vadovas.
17. Progimnazijoje atliekama veikla fiksuojama Atliktos socialinės-pilietinės veiklos suvestinėje (2 priedas). Mokinys atsakingas už įrašų surinkimą, suvestinės saugojimą ir pateikimą klasės vadovui pusmečio ir mokslo metų pabaigoje.
18. Už Progimnazijos ribų atliktą socialinę-pilietinę veiklą patvirtina atitinkama įstaiga, išduodama pažymą apie atliktą socialinę-pilietinę veiklą.
19. Socialinės-pilietinės veiklos apskaitą per mokslo metus vykdo klasės vadovai. Pasibaigus mokslo metams, klasės vadovas pažymi duomenis apie kiekvieno mokinio atliktą socialinę-pilietinę veiklą, suskaičiuoja socialinės veiklos trukmę ir nurodo valandų skaičių.

V SKYRIUS

PROGIMNAZIJS SIŪLAMOS SOCIALINĖS-PILIETINĖS VEIKLOS KRYPTYS

20. Progimnazijoje siūlomos šios socialinės-pilietinės veiklos kryptys.

Kryptis	Veikla
1. Veikla Progimnazijoje	1.1. pagalba dalykų mokytojams ir klasių vadovams; 1.2. svetingos aplinkos kūrimas, dekoracijų ruošimas, Progimnazijos puošimas renginiams, šventėms; 1.3. pagalba budintiems mokytojams pertraukų metu ¹ (koridoriuose, valgykloje, lauke); 1.4. mokymo priemonių kūrimas; 1.5. nuolatinė veikla mokyklos savivaldoje; 1.6. kita veikla.
2. Projektinė veikla	2.1. dalyvavimas pilietinio ugdymo, prevenciniuose, socialiniuose, profesinio orientavimo ir kituose projektuose; 2.2. dalyvavimas klasės ir mokyklos savivaldos renginiuose ir projektuose; 2.3. parodų rengimas; 2.4. pagalba organizuojant renginius (budėjimas, svečių registravimas ir kt.). 2.5. kita veikla.
3. Ekologinė veikla	3.1. Progimnazijos aplinkos tvarkymas; 3.2. parkų, kapinių tvarkymas;

¹ Savaitę padedant būdinčiam mokytojui per 30 min. ilgąją pertrauką skiriamos 2,5 val., per 25 min. pertrauką – 2 val.

	3.3. aplinkos gerinimo projektai (pvz., šiukšliadėžių ir suoliukų gamyba); 3.4. įvairios talkos, pagalba atliekant remonto darbus.
4. Socialinė veikla	4.1. individuali pagalba mokymosi sunkumų turintiems mokiniams (klasės draugui, kuriam sunkiau sekasi mokslai); 4.2. pagalba 1–4 klasių mokiniams, ugdomųjų veiklų organizavimas; 4.3. pagalba pradinių klasių mokytojams organizuojant renginius, išvykas; 4.4. pagalba mokytojams užsiėmimų, mokymų metu, prižiūrint pradinių klasių mokytojus VDM grupėje; 4.5. pagalba mokytojams, administracijai organizuojant edukacines veiklas, renginius; 4.6. kita veikla.
5. Savanorystė	5.1. pagalba beglobių gyvūnų prieglaudoms; 5.2. veikla Užupio bendruomenės organizuojamose veiklose; 5.3. veikla ir pagalba įvairioms organizacijoms; 5.4. globos namų lankymas; 5.5. veikla šalpos ir paramos akcijų metu; 5.6. kita veikla.
6. Kita veikla	6.1. veikla tėvų siūlomose ² organizacijose; 6.2. atstovavimas Progimnazijai vykdant visuomeninę veiklą (akcijos, žygiai, minėjimai, jaunimo eisena „Lietuvos valstybės keliu“ ³ ; 6.3. dalyvavimas progimnazijos koncertinėse programose, atstovavimas varžybose, olimpiadose ne pamokų metu; 6.4. kita veikla.

VI SKYRIUS SOCIALINĖS-PILIE TINĖS VEIKLOS VERTINIMAS

21. Socialinės-pilietinės veiklos atlikimas/ neatlikimas vertinamas įrašais „įskaityta“ („įsk.“)/ „neįskaityta“ („neįsk.“).

22. Mokinys per pirmą pusmetį turi surinkti ne mažiau kaip pusę visų socialinei-pilietinei veiklai atlikti numatytų valandų. Jei mokinys nesurenka numatyto valandų skaičiaus, socialinės-pilietinės veiklos atlikimas vertinamas įrašu „neįsk“, su mokiniu aptariami sunkumai, mokinio prašoma peržiūrėti ir pakoreguoti socialinės-pilietinės veiklos planą. Jei mokinys iki mokslo metų pabaigos surenka socialinei-pilietinei veiklai atlikti numatytą valandų skaičių, metinis įvertinimas fiksuojamas įrašu „įsk“.

23. Jei mokinys iki ugdymo proceso pabaigos nesurenka socialinei-pilietinei veiklai atlikti numatyto valandų skaičiaus, socialinės-pilietinės veiklos įvertinimas yra „neįskaityta“. Tokiais atvejais mokinys nekeliamas į aukštesnę klasę, mokiniui skiriami papildomi darbai.

24. Mokslo metų pabaigoje klasės vadovas siūlo paskatinti padėkomis mokinius už itin aktyvią socialinę-pilietinę veiklą.

VII SKYRIUS BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

25. Už aprašo įgyvendinimą atsakingas direktoriaus pavaduotojas ugdymui, kurio pareigybės aprašyme numatytas socialinės-pilietinės veiklos koordinavimas.

26. Aprašas skelbiamas Progimnazijos svetainėje.

27. Progimnazijos nariai gali siūlyti aprašo pakeitimus. Pakeitimai negali prieštarauti bendrųjų planų nuostatoms, jiems turi pritarti Progimnazijos metodinė taryba.

² Savo tėvų darbovietėje mokinys gali atlikti ne daugiau kaip ketvirtadalį socialinei-pilietinei veiklai numatytų valandų.

³ Už dalyvavimą jaunimo eisenoje „Lietuvos valstybės keliu“ skiriamos 3 val.

MOKINIO SOCIALINĖS-PILIE TINĖS VEIKLOS PLANAS
2023–2024 m. m.

Klasė: _____

Vardas, pavardė: _____

Nr.	Veikla	Numatomų valandų skaičius	Laikotarpis, per kurį bus atlikta veikla	Veiklos prasmingumo apmąstymas ir įsivertinimas
1.				
2.				
3.				
4.				
5.				
6.				
7.				
8.				
9.				
10.				

ATLIKTOS SOCIALINĖS-PILIE TINĖS VEIKLOS SUVESTINĖ
2023–2024 m. m.

Mokinio vardas, pavardė, klasė: _____

Socialinė veikla	Valandų skaičius	Data	Atsakingas asmuo Vardas, pavardė	Parašas

Socialinės-pilietinės veiklos koordinatorius _____

(parašas)

(vardas, pavardė)

ATLIKTOS SOCIALINĖS-PILIE TINĖS VEIKLOS SUVESTINĖ
2023–2024 m. m.

Mokinio vardas, pavardė, klasė: _____

Socialinė veikla	Valandų skaičius	Data	Atsakingas asmuo Vardas, pavardė	Parašas

Socialinės-pilietinės veiklos koordinatorius _____

(parašas)

(vardas, pavardė)